

Հասարակաց սրարբեցութեան անտար-
քեր մարդուն զէմբը յուզուեցաւ. յայտնի
անձուկի և ուրախութեան մէջ էր:

Գնէլ նշմարեց որ դրասանգները յու-
նարէն գիրեր կը կեղծէին. այս մտածու-
թիւնը զինք հաճից. հրճուանքով մը փոր-
ձեց ամրող խօսքը կարդալ. ճակատը
խորչուեցաւ, չէր կրնար յառաջ երթալ.
Բնչ լեզուով գորուած էր: իրեն ծանօթ
յունարէնը չէր: Գնէլ քանի մը բոպէ մը-
տածկու կեցաւ. և ահա զէմբը պայծա-
ռացաւ և ուրախութեան բուռն հրճուան-
քով մը ցցուց զայն ֆառանձեմի. յունա-
րէն տառերով բայց հայերէն լեզուով
գորուած էր կեցկ ֆնել, կեցի ֆառանձեմ:

Մայրենի լեզուն գրուած. Գնէլ զզաց
որ պարսիկն ու հումայեցին կը դողային:
Մեքենաբար աչքերը շուրջը դարձուց այս
ճարտարը գտնելու, բայց շուրջը ամրոխը՝
զինիէն ու բերկորութենէն յիմար՝ կը փո-
թորկէր ու կը ծփար:

Անտարբեր մարդուն զէմբին վրայ, որ
աչքէ չէր փախցներ ֆառանձեմի, անմա-
հութեան նշոյներ փայլեցան:

Դղեակը լեզուեցաւ երգերով, ջահերով,
ծաղկիներով, ծիծաղներով, պարերով, զի-
նիներով:

Դղեակին վրայ երկինքը կապոյտ էր և
աստղերը պայծառ:

Հ. Տ. Աւարտութեան

Շարայարելի

Լաւ է՝ լուռ կենալ՝ քան պարապ խօսիլ:

Ցոյսը մարդուս համար՝ ուտելու, խմելու և
շնչելու շափ հարկաւոր բան մ'է. (Մանթէկած-
ծա):

Պարկեշտութիւնը շրջանակ մ'է որ առաքինու-
թիւնը փայլուն կը ցուցընէ. (Դիոգինէս):

Ա՛զ որ կ'աշխատի չի ձանձրանար: Աշխատու-
թիւնը կ'ազնուացնէ և կը գուարթացընէ. ձան-
ձրութիւնը կը մաշեցնէ և կը սպանէ:

Իշխանական տիտղոսները ուրիշ բան չեն՝ բայց
եթէ մի քանի զանկեր աւելի տապահագրի մը
համար. (Կղեմիս. Կի-):

Ո՛չ զոք քու կողմանէդ դատէ կամ դատաստա-
նի կանչէ. (Ֆնելոն):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ ԱՌԺԱՄԱՅՆ
ԱԶԴՄԱՆՑ ՄՏԱՑ ԵՒ ՄՐՏԻ

1842

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1

Ամենայն ժամը հնչեալը մէն մի տառը
են ժամանակի:

2

Սերմն փորիկ է խօսց արկեալ ի միտու,
րուսուցանէ ծառս մեծամեծու:

3

Որ գետնախշտի մեռանի և որ յերի-
զապատ գահոյ՝ նոյնօրինակ թողուն զի
ցուրտ:

3

Ի յիշառակի մեռելոց թուի բանալ ա-
մենայն զերեզմանաց, նաև և ամենայն սիրտ
փորիկ ի գերեզման և գտանէ անդ զսի-
րելիս իւր:

3

Են որոց ամենայն կեանը օրհասը են,
մահ հանգուցանէ զնոսա:

5

Ընդ գարեւանդիւ ստուերախիտ բլույ
երկու լուսազբերը, աչք ընդ յօնօց:

6 Յերագի

Ե և արշալուսոյն լոյս իւր:

6

Են հիւանդութիւնը սեփականը տիոց.
այլ մահ ամենայն չափու հասակի պատ-
կանի:

6

Ճ՛րագ՝ ի բարձրաւանդակի ոչ մերժէ
զիւաւար ստորին. բազում և այսպէս
խորհուրդը վաեմը:

6

Ցոյս բազում այն է զի պղպջակ է
սնոսի. բազմաց տեսեալ զի սահի զմկա-
նամբը՝ հաստատուն համարին, և նա իս-
կոյն պայթի: